

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **O. P.**, zastoupeného JUDr. Jakubem Hájkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 832/19, Praha – Nové město, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2011, č. j. 28 Az 64/2010 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta JUDr. Jakuba Hájka **se určuje** částkou 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal dne 27. 9. 2006 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutím Ministerstva vnitra ČR (dále „žalovaný“) ze dne 12. 10. 2007, č. j. OAM-1090/VL-07-K02-2006, stěžovateli nebyla mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), udělena. Žalobu stěžovatele proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Hradci Králové dne 1. 9. 2008, rozsudkem č. j. 29 Az 75/2007 - 27, zamítl. Ke kasační stížnosti

stěžovatele však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 10. 2009, č. j. 2 Azs 28/2009 - 77, tento rozsudek krajského soudu zrušil pro nesprávné posouzení právní otázky v předcházejícím řízení a pro vady řízení, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud v Hradci Králové pak svým rozsudkem ze dne 27. 1. 2010, č. j. 29 Az 75/2007 - 105, rozhodnutí žalovaného zrušil.

[2] Žalovaný vydal v novém řízení o stěžovatelově žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 29. 9. 2010 rozhodnutí, č. j. OAM-1090/VL-07-K01-R2-2006, kterým stěžovatelovi mezinárodní ochranu opět neudělil. Žalobu stěžovatele krajský soud zamítl shora označeným rozsudkem, proti němuž stěžovatel včas podal kasační stížnost.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně označuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) i d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). V doplnění kasační stížnosti prostřednictvím ustanoveného advokáta pak stěžovatel rozvádí pouze důvody vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel má za to, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku rozhodující pro výsledek řízení, zejména pokud jde o otázku azylové relevance jeho příběhu. Nesprávný je závěr soudu, že stěžovateli nehrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu odmítnutí nástupnictví tradičního vůdce. Stěžovatel se domnívá, že podklady rozhodnutí, které žalovaný opatřil, nejsou způsobilé vytvořit objektivní obraz o tom, zda stěžovateli hrozí či nehrozí závažná újma. Poukazuje např. na zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o úrovni náboženské svobody v Ghaně ze dne 17. 11. 2010 (veřejně přístupné na adrese http://www.state.gov/g/drl/rls/irf/2010/148693.htm), která se zmiňuje o nebezpečích nábožensky motivovaného pronásledování ze strany starešinů tradičních vesnic. Tato zpráva uvádí případy, kdy obyvatelstvo tradičních vesnic, vedené svými představiteli, vyhání z domovů ženy obviněné z čarodějnictví. Takové ženy jsou nuceny žít v tzv. čarodějnických táborech a při návratu jim hrozí smrt. Toto nebezpečí podle stěžovatele zmiňují obdobné zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA i za přecházející roky; jedná se tedy o dlouhodobý problém, který není Ghana schopna řešit.

[5] Žalovaný i krajský soud sice operovali se zprávami Ministerstva zahraničních věcí USA, jednalo se však o zprávy obecné povahy. Stěžovatel se proto domnívá, že jím uváděné zprávě by měla být přiznána vyšší míra relevance, neboť se zaměřuje na problematiku dodržování práva na svobodu náboženského vyznání. Znepokojující informace obsažené v této zprávě o existenci náboženského pronásledování v komunitách tradičních vesnic ve spojení s konstatováním krajského soudu, že „do vnitřních sporů v kmenových otázkách státní orgány vědomě nezasahují", staví příběh stěžovatele do zcela jiného světla.

[6] Krajský soud měl podle stěžovatele dovodit, že v Ghaně dochází k selhání vnitrostátní ochrany, a je tak dána „vážná újma" ve smyslu zákona o azylu coby předpoklad udělení mezinárodní ochrany. Současně nedošlo k posouzení situace stěžovatele z hlediska uplatnění zásady non-refoulement, jak je garantována čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (publ. pod č. 208/1993 Sb.). Stěžovatel má totiž oprávněné obavy před pronásledováním z náboženských důvodů a spadá tak pod definici uprchlíka podle čl. 1 písm. A bod 2 Úmluvy.

[7] Vady řízení spatřuje stěžovatel v nedostatečném zjištění skutkového stavu, což prokazuje stěžovatelem uváděná zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 17. 11. 2010. Tvrzení krajského soudu a žalovaného o absenci nebezpečí pronásledování z důvodu náboženského vyznání jsou tak popřena.

[8] Nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu spatřuje stěžovatel v jeho nedostatečném odůvodnění. K tomu však pouze s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, uvádí, že z odůvodnění rozsudku není jednoznačně zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč jeho námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

[9] Stěžovatel navrhuje, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že stěžovateli nehrozí nebezpečí vážné újmy následkem toho, že odmítl nástupnictví tradičního vůdce, neboť relevantní shromážděné podklady takové nebezpečí jednoznačně vylučují. Vlastní výpovědi stěžovatele učiněné k odůvodnění žádosti o udělení mezinárodní ochrany jsou pak v zásadních skutečnostech rozporné do té míry, že stěžovatelův azylový příběh nelze považovat za věrohodný. Pokud jde o zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 17. 10. 2010, na kterou stěžovatel poukazuje, žalovaný uvádí, že o situaci žen obviněných z údajného čarodějnictví vypovídá i zpráva obsažená ve správním spise – Informace MZV ze dne 13. 1. 2004, č. j. 101414/2004-LP, kterou si žalovaný vyžádal k situaci v Ghaně. Tato zpráva v bodě 4. mj. uvádí, že „mezi nábožensky motivované trestné činy proti ženám je možno v Ghaně řadit tradiční systém dětského otroctví, tzv. trokosi, a násilnosti páchané na údajných čarodějnicích. Tyto praktiky však nejsou tak rozšířené, jak se dříve uvádělo, a jsou omezeny na zaostalé venkovské oblasti“.

[11] Žalovaný má nicméně za to, že tato situace (ženy obviněné z čarodějnictví) na případ stěžovatele nijak nedopadá, neboť stěžovatel pro odůvodnění své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl důvody odlišné. K doložení oprávněnosti obav stěžovatele vzhledem k odmítnutí převzetí nástupnictví po otci, místním králi, kasační stížnost žádné důkazní prostředky nenavrhuje. Žalovaný proto odkazuje na obsah spisového materiálu ve věci, včetně zpráv o situaci v Ghaně, shromážděné s ohledem na zcela konkrétní skutečnosti tvrzené stěžovatelem k odůvodnění jeho žádosti. Informace vážící se přímo k případu stěžovatele (tedy nikoli pouze informace obecné povahy) pak jím tvrzené skutečnosti a z nich plynoucí obavy jednoznačně vyvracejí.

[12] K námitce stěžovatele, že je uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků žalovaný uvádí, že azylový příběh stěžovatele není věrohodný pro rozpory obsažené v jeho výpovědích, a nadto jím tvrzené obavy nepotvrzují ani shromážděné zprávy o situaci v zemi jeho státní příslušnosti.

[13] Námitka týkající se nedostatečně zjištěného stavu věci není podle žalovaného opodstatněná. Ve správním řízení byly shromážděny dostatečné a relevantní informace o situaci v Ghaně s ohledem na stěžovatelem uváděné skutečnosti. S těmito informacemi měl stěžovatel možnost se seznámit či navrhnout jejich doplnění. Kasační stížnost neobsahuje

žádné skutečnosti svědčící pro důvodnost takové námitky. Stejně tak není důvodná námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu.

[14] Kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné soudit, v čem stěžovatel spatřuje její přijatelnost ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Žalovaný odkazuje na předchozí judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně požadavku na věrohodnost výpovědi žadatele o mezinárodní ochranu (zejména na rozsudky ze dne 22. 4. 2011, č. j. 2 Azs 4/2011 - 40, a ze dne 14. 5. 2010, č. j. 2 Azs 3/2010 - 108, a další). Konečně žalovaný upozorňuje na skutečnost, že i kdyby měl být azylový příběh stěžovatele považován za zcela pravdivý a stěžovatel byl skutečně střety náčelníků na severu ohrožen, nebylo využito možnosti vnitřního přesídlení bez jakéhokoliv relevantního důvodu (za ten nelze považovat nepohodlí či obtížné hledání pracovního místa).

[15] Ze zpráv o zemi původu plyne, že Ghana je jedním z nejdemokratičtějších států v Africe a vnitřní přesídlení do zcela bezpečných míst, kde se neodehrává žádné náčelnické soupeření, možné je. K problematice vnitřního přesídlení žalovaný opět odkazuje na judikaturu zdejšího soudu (rozsudky ze dne 19. 2. 2008, č. j. 2 Azs 102/2007-78, a ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, publ. pod č. 1551/2008 Sb. NSS).

[16] Stěžovatel se domnívá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, navrhuje proto její odmítnutí pro nepřijatelnost, případně její zamítnutí pro nedůvodnost.

IV. Přijatelnost kasační stížnosti [§ 104a s. ř. s.]

[17] Nejvyšší správní soud se zabývá již druhou kasační stížností stěžovatele v téže věci. Přestože od prvního rozsudku zdejšího soudu k této věci (ze dne 23. 10. 2009, č. j. 2 Azs 28/2009 - 77, www.nssoud.cz), v němž byla kasační stížnost stěžovatele shledána přijatelnou, uplynuly více než dva roky, stěžovatelem vylíčené důvody pro udělení mezinárodní ochrany (obava ze zabití radou starších z důvodu jeho nesouhlasu, pramenícího z odlišného náboženského vyznání, nastoupit na místo zemřelého krále vesnice a praktikovat tradiční kmenové zvyklosti) dosud nebyly zcela řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; kasační stížnost je tedy přijatelná i nyní. K institutu přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 (publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz).

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] napadeného rozsudku krajského soudu, kterou však stěžovatel namítá pouze v obecné rovině, když tento rozsudek bez další konkretizace považuje za nedostatečně odůvodněný. Obecně lze uvést, že touto vadou trpí takový rozsudek, z jehož odůvodnění není jednoznačně zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč jeho námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby (viz již stěžovatelem zmiňovaný rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 -

44, www.nssoud.cz). Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů je např. možné považovat i takové rozhodnutí soudu, které opomíjí přezkoumat některou z uplatněných žalobních námitek (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, www.nssoud.cz).

[20] Stěžovatel neuvádí, v jakém ohledu se krajský soud nedostatečně vypořádal s jeho žalobními námitkami. Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud se srozumitelně a dostatečným způsobem vypořádal s důvody, které stěžovatel v žalobě uplatnil. Napadený rozsudek tedy není stižen vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů.

[21] Stejně tak Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou námitku zmatečnosti řízení před soudem, obecně spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.]; ani tuto námitku přitom stěžovatel neupřesnil.

[22] Stěžejní námitkou stěžovatele je nedostatečné zjištění skutkového stavu a z toho plynoucí i nesprávné posouzení právní otázky, že stěžovatelův příběh není azylově relevantní, resp. že mu nehrozí nebezpečí vážné újmy z důvodu odmítnutí nástupnictví tradičního vůdce. Nedostatečné zjištění skutkového stavu bylo jedním z důvodů, pro které Nejvyšší správní soud vyhověl první kasační stížnosti stěžovatele; shledal totiž nedostatečnost relevantních informací, které by vypovídaly o tom, jakým způsobem se v Ghaně tradiční kmeny staví ke svým příslušníkům, kteří se z důvodu změny náboženského vyznání od tradic a rituálů odchýlili a jejich vykonávání odmítají, zvláště jedná-li se o potomka vysoce postaveného příslušníka skupiny (tradiční vládce vesnice). Ze spisového materiálu vyplývá, že žalovaný v novém řízení doplnil dosud získané podkladové materiály o následující podklady: 1. Informace Freedom House 2009 s názvem „Svoboda ve světě – Ghana (2009) ze dne 12. 10. 2009, 2. Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 9. 2010, řešící mj. nástupnictví po zemřelém tradičním vládci (k případu stěžovatele) a možnost ochrany ze strany státních orgánů v případě soukromých sporů v kmenových otázkách a v obecných případech, 3. Informace ČTK o Ghaně ke dni 15. 9. 2010.

[23] Z hlediska doplnění skutkových zjištění jsou relevantní zejména Informace ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 9. 2010, získané prostřednictvím příslušného zastupitelského úřadu. Tyto informace byly získány přímo ve vztahu k situaci stěžovatele. Pro účely odůvodnění lze poukázat alespoň na některé závěry zde uvedené: Existence malého království ve vesnici A. v pohoří Akwapin v Eastern region byla potvrzena, není však známo, že by osoba odmítající nástupnictví po zemřelém králi byla ohrožena na životě. „*Situace je řešena liberálním přístupem k řešení situace, a když potomek zemřelého krále odmítne (z jakýchkoli důvodů) nastoupit na „trůn“, je tato tradiční ghanská pozice nabídnuta mladšímu sourozenci nebo jinému členu klanu, protože se jedná o tutéž rodinu.*“ Na území Ghany je možné se stěhovat bez nutnosti žádat kohokoli o souhlas, přičemž požadavek na utajování pobytu např. pro členy rodiny, klanu, stařešiny apod. bývá respektován. Ze strany státních orgánů nejsou řešeny problémy v rámci jednotlivých vesnic či v systému tradičních vládců, v případě soukromých sporů v kmenových otázkách není poskytována ochrana. S obavami o život je však možné obrátit se na místní policii. „*Ze žádných zdrojů není znám jediný případ, že by stařešinové nějaké vesnice hrozili smrtí případnému nástupci na místní královský trůn*“. Stěžovatel byl s doplněnými podklady seznámen a nenavrhoval jejich doplnění.

[24] V rozsudku o první kasační stížnosti stěžovatele Nejvyšší správní soud a priori neodmítal tvrzení stěžovatele, že by v jeho situaci nemohla být naplněna podmínka ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu; dle jeho sdělení se konkrétně nabízelo naplnění podmínky odůvodněného strachu z pronásledování (v podobě ohrožení života) z důvodu náboženství (a s tím spjaté neochoty zaujmout místo krále vesnice po svém zemřelém otci, kde jsou praktikovány tradiční náboženské rituály, s nimiž se stěžovatel neztotožňuje). K závěru o tom, zda skutečně tato podmínka je v případě stěžovatele naplněna či nikoli, však v té době nebylo získáno dostatek relevantních podkladů. Nejvyšší správní soud konstatuje, že podklady dodatečně shromážděné žalovaným již nabízejí dostatečný obraz o tom, zda příběh stěžovatele odůvodňuje vydání rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany.

[25] Ze strany stěžovatele měli žalovaný i krajský soud pro posouzení věci pouze jeho výpovědi, jak byly zaznamenány v protokolech z pohovorů; což samozřejmě nelze stěžovateli přičítat k tíži (v tomto typu řízení se jedná o poměrně běžnou situaci). Po zrušení prvního rozhodnutí v této věci vedl žalovaný se stěžovatelem dne 8. 7. 2010 doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany (č. l. 167 – 176 správního spisu). V tomto pohovoru byl mj. konfrontován s některými nesrovnalostmi ve svých výpovědích. Zatímco v doplňujícím pohovoru ze dne 3. 7. 2007 (viz protokol na č. l. 32 – 37 správního spisu) stěžovatel uvedl, že s tradičními vůdci, kteří mu údajně vyhrožovali smrtí, se nesetkal, v posledním pohovoru uvedl, že ho stařešinové navštívili několikrát. Nesrovnalosti se vyskytly též při uvádění údaje, od kdy byl otec stěžovatele králem; v pohovoru z roku 2007 stěžovatel uvedl, že jeho otec byl králem od roku 2004, v posledním pohovoru již uváděl, že tuto funkci vykonával od narození stěžovatele. Tyto nesrovnalosti stěžovatel odůvodnil dlouhým časovým odstupem od jednotlivých pohovorů a tím, že se každý člověk může splést, udělat chybu.

[26] S výjimkou důkazu zprávou Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o úrovni náboženské svobody v Ghaně ze dne 17. 11. 2010, který stěžovatel navrhl až v řízení o kasační stížnosti (k tomu viz níže), je tedy prakticky jediným důkazním prostředkem ze strany stěžovatele jeho výpověď. Ta je podstatným faktorem k posouzení celkové věrohodnosti stěžovatele jakožto žadatele o mezinárodní ochranu a k posouzení pravděpodobnosti, zda k tvrzeným událostem skutečně došlo. Jak uvedl Nejvyšší správní soud k problematice věrohodnosti tvrzení žadatele o azyl, *„(...) není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkaznímí prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují*“. Pokud se žadatel o mezinárodní ochranu po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany drží jedné dějové linie, jeho výpovědi lze i přes drobné nesrovnalosti označit za konzistentní a za souladné s dostupnými informacemi o zemi původu, pak je třeba z takové výpovědi vycházet (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 - 83, www.nssoud.cz). Výše uvedené nesrovnalosti ve stěžovatelových výpovědích sice nelze považovat za zcela marginální, nicméně pokud by stěžovatelem uváděné skutečnosti odpovídaly zjištěním o jeho zemi původů, bylo by zřejmé možné od nich odhlédnout a nepřikládat jim takový důraz, jinak řečeno, nebyly by důvodem hodnocení stěžovatelových výpovědí jako nevěrohodných. Tak tomu však v daném případě není.

[27] V řízení o udělení mezinárodní ochrany je důkazní břemeno rozděleno mezi žadatele a správní orgán (žalovaného). Ten by si měl na základě tvrzení žadatele obstarat dostatečné množství důkazů k podpoře či vyvrácení tvrzení stěžovatele (podrobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, 5 Azs 66/2008 - 70). Z podkladů dodatečně obstaraných žalovaným (zejména Informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 3. 9. 2010) i z doplňujícího pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 8. 7. 2010, je zřejmé, že žalovaný vedl zjišťování skutkového stavu takovým způsobem, aby byly odstraněny nejasnosti o stěžovatelových důvodech odchodu ze země, resp. aby byly potvrzeny či vyvráceny jeho obavy z pronásledování či hrozby vážné újmy. Lze konstatovat, že žalovaný si ke konkrétnímu případu stěžovatele zjistil dostatek reálií o zemi původu stěžovatele (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 - 58, www.nssoud.cz), a to jak obecných, tak zvláštních, vážících se přímo k situaci stěžovatele. Na podkladě těchto zjištění se pak skutečnosti tvrzené stěžovatelem jeví jako velmi nepravděpodobné.

[28] Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, www.nssoud.cz, *„je na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“* (viz též např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud se přiklání k závěru žalovaného i krajského soudu, že v kontextu zjištěných údajů o zemi původu stěžovatele, a zejména těch, které se váží k jím popisované situaci, v jeho případě nebyly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o udělení azylu. Obecné i zvláštní informace o zemi původu a o případu stěžovatele zjištěné žalovaným totiž s pravděpodobností, která nevyvolává zásadní pochybnosti, nasvědčují tomu, že tento závěr je správný.

[29] S odkazem na dosavadní judikaturu zdejšího soudu (rozsudek ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, www.nssoud.cz) lze konstatovat, že případ stěžovatele neprošel testem „přiměřené pravděpodobnosti“, který je akceptován pro zkoumání „odůvodněnosti strachu z pronásledování“ ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. ***„Přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu (...) je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (...), nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným*** (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, www.nssoud.cz). Naplnění této podmínky je předpokladem k tomu, aby byl stěžovatel „uprchlíkem“ ve smyslu čl. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků; toto postavení tedy nemůže být stěžovateli přiznáno.

[30] V kasační stížnosti je rovněž namítána nesprávnost závěru krajského soudu, že stěžovateli nehrozí nebezpečí vážné újmy; stěžovatel se tedy domnívá, že v jeho případě jsou dány důvody udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Hrozbu nebezpečí vážné újmy podle jeho názoru dokládá zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o úrovni náboženské svobody v Ghaně ze dne 17. 11. 2010, která se zmiňuje o nebezpečích nábožensky motivovaného pronásledování žen obviněných

z čarodějnictví ze strany stařešinů tradičních vesnic. Vzhledem k tomu, že stěžovatel tento důkaz předložil až v řízení o kasační stížnosti, bylo nutné se zabývat otázkou jeho přípustnosti.

[31] Datum vydání odkazované zprávy Ministerstva zahraničních věci nasvědčuje tomu, že tuto zprávu nemohl stěžovatel uplatnit ve správním řízení ani v řízení o žalobě; nemohl jí tedy při svém rozhodování reflektovat ani žalovaný, ani krajský soud. Nejvyšší správní soud proto zvažoval, zda tento důkaz v řízení o kasační stížnosti provést, neboť při přezkumu rozhodnutí správního orgánu v zásadě platí vázanost skutkovým a právním stavem, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Jak bylo nicméně judikováno již dříve (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007 – 129, www.nssoud.cz) tuto zásadu prolamují normy s aplikační předností, typicky např. čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publ. pod č. 209/1992 Sb.) stanovící imperativ nevydání žadatele do země původu, v níž mu reálně hrozí vážná újma v podobě ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (zásada *„non-refoulement“*, k tomu viz např. rozsudek ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 - 76, www.nssoud.cz).

[32] Stěžovatelem navrhovaný důkaz má prokázat nebezpečí nábožensky motivovaného pronásledování, konkrétně pronásledování žen obviněných z čarodějnictví ze strany kmenových vůdců. Prokázání těchto skutečností nicméně není pro nyní posuzovaný příkaz relevantní, neboť by nijak nepřispělo k prokázání důvodnosti obav stěžovatele, že mu v případě návratu do země původu hrozí vážná újma ze strany stařešinů, když odmítl nastoupit na „královský trůn“ po svém zemřelém otci. Nejvyšší správní soud shledal, že provedení tohoto důkazu by pro rozhodnutí v této věci nemělo potřebnou vypovídací hodnotu a bylo by fakticky nadbytečné. Ostatně jak uvedl žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti, o situaci žen obviněných z údajného čarodějnictví vypovídá i zpráva obsažená ve správním spise – Informace MZV ze dne 13. 1. 2004, č. j. 101414/2004-LP, kterou si žalovaný vyžádal k situaci v Ghaně. Jedná se tedy o informaci, která byla v době rozhodování žalovanému známa. Tuto informaci lze tak řadit mezi obecné informace o zemi původu stěžovatele, která sice na jednu stranu poukazuje na přetrvávající praktiky tradičních kmenů, nedotýká se však situace stěžovatele, který do skupiny osob ohrožených těmito praktikami nespadá, ani to netvrdí.

[33] Nejvyšší správní soud připomíná, že standardem důkazního břemene pro zkoumání „důvodnosti obav, že cizinec utrpí závažnou újmu“ ve smyslu § 14a zákona o azylu, tedy pro účely udělení doplňkové ochrany, je aplikován test „reálného nebezpečí“, který je přísnější než výše zmiňovaný test „přiměřené pravděpodobnosti“. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, www.nssoud.cz), *„reálným nebezpečím“ (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení „skutečné nebezpečí“) nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situaci stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.* V případě stěžovatele zjištěné skutečnosti nenasvědčují tomu, že by stěžovateli po návratu do země původu hrozilo reálné nebezpečí vážné újmy. Přestože bylo potvrzeno, že státní orgány se nevměšují do záležitostí jednotlivých kmenů, výhrůžky smrtí či realizace neblahých následků ze strany stařešinů některé z vesnic vůči případnému nástupci na místní trůn nebyly zjištěny ani v jediném případě. Ostatně ani stěžovatel nebyl schopen

konkrétně na některý z takových případů poukázat. Jím uváděné obavy se tedy zcela míjí se získanými zjištěními.

VI. Shrnutí a náklady řízení

[34] Nejvyšší správní soud neshledal naplnění důvodů kasační stížnosti, jež jsou vymezeny v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) či d). Obavy z možného zásahu do hmotněprávního postavení stěžovatele, které byly důvodem přijatelnosti kasační stížnosti, se nepotvrdily. Nejvyšší správní soud dospěl ke stejnému závěru jako krajský soud a žalovaný, totiž že podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 12 a 14a odst. 1 zákona o azylu, jejichž naplnění bylo přezkoumáváno, nejsou v případě stěžovatele dány.

[35] Na základě uvedené argumentace dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[36] O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný v řízení plně úspěšný sice byl, nicméně mu nevznikly náklady řízení nad rámec jeho činnosti.

[37] Stěžovateli byl právním zástupcem pro řízení o kasační stížnosti ustanoven advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy obhajoby, doplnění kasační stížnosti) ve výši 2 x 2100 Kč, a náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem tedy 4800 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, navyšuje se tato částka o 960 Kč na celkových 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu